

20.01.2023

AT1144
8826/00.00/2022

Puolustusministeriö

PL 31
00131 HELSINKI

Puolustusministeriön lausuntopyyntö, VN/34849/2022-PLM-1, 21.12.2022 (AS29981)

PÄÄESIKUNNAN LAUSUNTO KANSALLISESTA LUONNON MONIMUOTOISUUSSTRATEGIASTA

1 Lausuntopyyntö

Pääesikunnan logistiikkaosasto on tutustunut viiteasiakirjana olevaan Puolustusministeriön lausuntopyyntöön ja sen liitteenä olleeseen luonnokseen kansallisesta luonnon monimuotoisuusstrategiasta. Strategia on laadittu Ympäristöministeriössä.

Pääesikunnan lausunto on valmisteltu Pääesikunnan logistiikkaosastolla. Lausunnon valmistelussa on tehty yhteistyötä Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan kanssa.

2 Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia

Strategian lähtökohtina ovat Suomen luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen edelleen, Suomen kansainvälinen sitoutuminen luontokadon pysäyttämiseen ja se, että edelliset monimuotoisuutta edistävät strategiat ovat jääneet vaikuttavuudeltaan vaatimattomiksi. Lähtökohdaksi tunnistetaan myös luontokadon ja ilmastonmuutoksen kietoutuminen toisiinsa. Strategian tavoitteiden toteutumisen edellytyksenä nähdään oikeudenmukaiseksi koetun kestävyysmurroksen saavuttaminen.

Strategian tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden vähenemisen, luontokadon, pysäyttäminen vuoteen 2030 mennessä ja sen jälkeen monimuotoisuuden elpyminen.

Tavoitteen saavuttamiseksi on asetettu useita keinoja, jotka liittyvät luonnon tilan paranemiseen, luonnonsuojelun toimenpiteisiin sekä luontokadon taustalla vaikuttaviin juurisyihin ja painetta aiheuttaviin tekijöihin vaikuttamiseen.

3 Pääesikunnan lausunto

Strategia on tehty kansallisella tasolla ja siinä selvitetään hyvin luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen liittyvät haasteet ja tilanteen parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Strategian yleisestä luonteesta johtuen siinä ei ole paneuduttu eri toimialoja koskeviin kysymyksiin siten, että voitaisiin tehdä suoria johtopäätöksiä strategian vaikutuksesta Puolustusvoimien toimintaan tai yleisemmin maanpuolustukseen.

Puolustusvoimien säännöllinen toiminta keskittyy käytössä oleville ampuma- ja harjoitusalueille sekä varuskunta-alueille lähiharjoitusalueineen. Näillä alueilla on säilynyt useita monimuotoisuuden kannalta tärkeitä luontoympäristöjä. Monilla alueilla luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuuden ylläpito on huomioitu harjoitustoiminnassa siten, että molempiin näkökulmiin liittyvät tavoitteet on voitu täyttää. Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla arvokkaita luontoympäristöjä on esimerkiksi Vattajanniemellä sijaitsevalla Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueella (Kokkola) sekä Santahaminassa Helsingissä.

Puolustusvoimien toiminnalla on positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle. Sotilaallinen harjoitustoiminta on monin paikoin ylläpitänyt luontotyyppejä, jotka ovat muualla harvinaistuneet. Toisaalta esimerkiksi maaston kulumisen liikkumisen johdosta aiheuttaa paikoin negatiivisia vaikutuksia. Näitä negatiivisia vaikutuksia pyritään hallitsemaan yhteistyössä alueiden maanomistajien Metsähallituksen ja Puolustuskiinteistöjen kanssa.

Kansallisessa luonnon monimuotoisuusstrategiassa esitettyjä keinoja luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon elpymiseksi voidaan toteuttaa Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla. Esimerkiksi talousmetsinä hoidettavilla alueilla, suoalueilla tai tietyillä rakennetuilla alueilla voidaan luonnon monimuotoisuutta parantaa haittaamatta Puolustusvoimien toimintaa. Toimenpiteet on kuitenkin suunniteltava yhteistyössä maanomistajien (Metsähallitus ja Puolustuskiinteistöt) ja Puolustusvoimien kanssa, jotta eri tavoitteet voidaan yhteensovittaa ja mahdollistaa Puolustusvoimien harjoitustoiminnan edellytykset myös tulevaisuudessa.

Mikäli strategian tavoitteiden toteuttaminen edellyttää suojelualueiden perustamista Puolustusvoimien käytössä oleville alueille tai muuten maanpuolustuksen kannalta tärkeille alueille, tulee Puolustusvoimien toimintaedellytykset varmistaa lausuntomenettelyllä tai muuten tarvittavalla yhteistyössä toteutettavalla valmistelulla.

Pääesikunnan päällikkö
Kenraaliluutnantti

Vesa Virtanen

Logistiikkapäällikkö
Prikaatikenraali

Timo Saarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI